

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

Recensentur res Instituti Societatis, quæ immediatè sunt à Deo ipso
reuelatæ S. Ignatio. Cap. VII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78821](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78821)

fuero ea quæ existimo esse S. Ignatio immediatè à solo Deo reuelata, nisi enim ea prius agnoscantur, non potest solida & breuis ac sine digressionibus dari huic interrogationi responsio.

CAPVT SEPTIMUM.

Recensentur ea res Instituti Societatis, quæ immediatè sunt à Deo ipso, reuelatæ S. Ignatio.

143. **D**ico primò Omnes res substantiales Instituti Societatis, esse à Deo immediatè reuelatas S. Ignatio. Probatnr Conclusio ex dictis supra capite primo: quia hoc ipse S. Ignatius falsus est, & dixit P. Iacobo Laynez. Quæ autem sint substantiales res Instituti Societatis statim dicam.

144. **D**ico secundò. Cum Congregatione Generali quinta, Decr. M.S. 74. impresso 58. Substantialia Instituti esse, quæ in formula seu Regula Societatis, Iulio tertio proposita, & ab eo aliisque successonibus confirmata continentur: Deinde ea, sine quibus illa aut nullo modo aut vix consistere possunt, cuiusmodi sunt:

Primò. Esse aliquas impedimenta essentialia in admittendo.

Secundò Non esse necessarium vi in dimittendo forma iudicialis seruetur.

Tertiò. Reddendam esse Superiori conscientia rationem.

Quartiò. Contentum esse debere vnumquemque vt omnia quæ in eo notata fuerint, per quemuis qui extra Confessionem ea acceperit, Superioribus manifestentur.

Quintiò. Paratos esse omnes debere, vt se inuicem manifestent, debito cum amore & charitate, & aliis similia, à quibus nunc declarandis Congregatio breuitatis causa supersedendum censuit: cum præsertim Generales Præpositi, ea pro tempore ad praxim declarare possint, dum in aliis Congregationibus Generalibus non declarantur.

145. **D**ico tertiò. Præter enumerata supra à Congregatione Quinta Generali Conclusionem secundam hæc quoque esse substantialia Instituti: quia in Bulla Iulij tertij, anno 1550. duodecimo Kal. Aug. data, sunt confirmata.

Primò. Religionem à S. Ignatio fundatam Societatis Iesu nomine insigniendam esse.

Secundò. Finem huius Societatis esse fidei defensionem & propagationem & profectum animarum, in vita & doctrinâ Christianâ, per publicas prædicationes, lectiones, & aliud quodcunque Verbi Dei ministerium ac spiritualia Exercitia, puerorum ac iuuenum in Christianissimis institutionem: Christi fidelium in Confessionibus audiendis, ac cæteris Sacramentis administrandis, spirituali consolationem, dissidentium reconciliationem, & eorum qui

in carceribus, vel hospitalibus inueniuntur piæ subuentionem & ministerium, ac reliqua Charitatis opera, prout ad Dei Gloriam ac Commune bonum expedire visum fuerit, exequenda, gratis omnino, nullo stipendio accepto.

Tertiò. Officiorum distributionem in Societate esse debere, totam in manu Præpositi Generalis, vel eorum, quos ipse sibi ea cum auctoritate substituerit.

Quartiò. Præpositum Generalem cum Fratrum suorum consilio, iuxta Constitutiones totum habere debere ius ordinandi & iubendi, quæ ad Dei Gloriam, & commune bonum in Domino pertinere videbuntur.

Quintiò. Præpositum Generalem dubia in Instituto declarandi auctoritatem debere habere.

Sextiò. Professos vltra tria vota communia, speciali voto se debere astringere, vt quicquid Romani Pontifices ad profectum fidei & animarum pertinere iudicauerint, & ad quascumque Prouincias eos mittere noluerint, sine vlla tergiversatione, aut exultatione, illic quantum in illis fuerit, exequi teneantur, quamuis ad Infideles & Hæreticos, & fideles quosuis mittendos censuerit.

Septimò. Missiones has à Romano Pontifico non esse procurandas à particularibus, nec per se, nec per alium, sed hanc curam Deo, Romano Pontifici & Societatis Præposito committendam.

Octauò. Præpositum Generalem ad plura vota esse eligendum, prout in Constitutionibus declaratur.

Nonò. Domus aut Ecclesias professas, nullos proventus & possessiones debere habere, nec ius ad vlla bona stabilia, præter ea quæ opportuna erunt ad vsum proprium & habitationem acquirere, sed vt rebus sibi ex charitate donatis ad necessarium vitæ vsum sint contenti.

Decimò. Possit tamen habere Collegia eum redditibus ad studiorum commoditatem: quæ sint tanquam Seminarium Domus professæ.

Vndecimò. Omnimodam gubernationem seu super intendentiam supra eiusmodi Collegia & prædictos studentes, quod Rectorum gubernationem, ad studentium electionem, admissionem, emissionem, receptionem, exclusionem, statutorum ordinationem, eruditionem, ædificationem, correctionem, victus vestitusque & aliarum necessariorum rerum administrandam regimen, modum, atque aliam omnimodam gubernationem ac curam, penes Præpositum vel Societatem esse debere.

Duodecimò. Studentes dictis bonis abuti, aut Societatem professam ea in proprios vsum conuertere non posse.

Decimotertiò. Societatis Presbyteros ad dicendum Officium non communiter in choro, sed priuatum teneri.

Decimoquartid. In iis quæ ad victum & vestitum & cætera exteriora pertinent, honestorum Sacerdotum communè & approbatum vsum Societatis Presbyteros sequi debere.

Decimoquintid. Ne quis ad Professionem in Societate admittatur, nisi diuturnis & diligentissimis probationibus eius vitæ puritas, & doctrina conspicua, fuerit explorata.

Decimosexid. Aliqui in Coadiutores tam in spiritualibus, quàm in corporalibus, vel in scholares admittendi, ad vota sed non solennia, post sufficientes probationes, & tempus in Constitutionibus expressum.

Decimoseptimid. Aliquos tamèn ex iis idoneos repertos, de licentia Præpositi, tria vota solennia facere posse quibus teneantur, quamdiu Præpositus Generalis in Societate eos retinendos censuerit.

Atque hæc tantummodo compendiosè à me relata, continentur in Regula Societatis à Iulio 3. motu proprio, & ex certa scientia, auctoritate Apostolicâ confirmata, in qua Regula contineri substantialia Instituti, declarat quintæ Congregatio Generalis loco supra citato.

155. *Dico quartid.* Si verum est, quod asserit Soarez tom. 4. de Religione tr. 10. l. 1. c. 4. n. 13. Substantialia Instituti Societatis ea omnia esse, quæ à sede Apostolica expressè in specie recognita & approbata sunt; multo plura quam superius enumerata, sunt S. Ignatio in Instituto Societatis reuelata. Cum ergo ostendit, omnia substantialia & quædam non substantialia esse à Deo reuelata S. Ignatio, hinc sequitur, etiam illa esse reuelata, quæ P. Suarius tanquam sanctus & doctus dixit, esse substantialia, & putavit, à S. Ignatio esse instituta, si non per expressam reuelationem, saltem per specialissimam directionem ac Institutum, & non per qualemcunque excitationem & inspirationem sed per specialia dona Spiritus Sancti, superiora Ordinariis virtutibus & auxiliis, Ignatium fuisse motum & directum à Spiritu Sancto, ut neque erraret, neque ab eo quod vile esse deuiaret.

154. Confirmatur hæc conclusio auctoritate Sanctæ Congregationis Generalis: quæ declaravit non tantum ea esse substantialia Societatis quæ in Bulla secunda Iulij III. continentur, nec ea tantum quinque puncta, quæ ipsamet declaravit esse essentialia, sed etiam alia his similia, sine quibus ea quæ sunt confirmata à Iulio III. & ab aliis eius Successoribus, nullo modo, aut vix consistere possunt: quæ tunc tamen declarare noluit, sed ad praxim declaranda Præpositi Generalis iudicio reliquit. Inter hæc autem omnino reponendum videtur, quod & in Regulis & in praxi Societatis habetur, ne scilicet Consultores Superiorum, habeant vlla in re votum decisivum. Adducor ad id sentiendum decreto manu scripto & impresso verò 65. Congre. General. Sanctæ, cui cum Cardinalis Tolerus nomine Clementis

VIII. proposuisset, ut examinaretur in Congregatione, an Assistentes, in aliquibus casibus debeant habere votum decisivum, & iudicaretur per vota secreta, & referretur sanctissimo vel Cardinali; per vota secreta, ab illa Congregatione, exceptis s. omnes censuerunt non esse concedendum, & nihil hac in re immuandum, cum præsertim hæc innovatio vnum ex Institutis essentialibus conuelleret. Nihil autem substantiale conuelleretur per hoc; nisi conditio Superiorum, quibus solis reliquit Societas votum decisivum post auditos Consultores, aliqui Monarchica gubernatio; quam Societas amplexa est, conuerteretur in Aristocraticam, & Superiorum potestas, prout à S. P. Ignatio eis relicta est, diminuireretur.

155. *Dico quindid.* etiam quædam non substantialia Instituti esse S. Ignatio immediatè diuinitus reuelata, Probatur Conclusio: quia S. Ignatius dixit P. Confaluo, se, ea, Diuina illustratione didicisse Mantese, peregrinationes suscipiendas esse inter alias probationes Societatis, & alia quædam at hoc non est substantiale Instituti, ergo aliquid non substantiale Instituti, est S. Ignatio à Deo reuelatum;

156. *Dico sexid.* Valde probabile esse, omnia illa quæ Societas habere profus diuerfa ab aliis Religiosis Ordinibus, S. Ignatio Diuinitus esse reuelata. Moueor ad hoc asserendum his rationibus.

Primò. Quia Deus non reuelat suis seruis res quæ alio modo naturali sciri ab iis tunc possent. Si enim in naturalibus rebus Deus nil frustra vel sine causa facit, multò minus dū Supernaturaliter operando, aliquem propheticè illuminat. Et hac ratione dignoscitur, inter alios, Dei retellatio ab illusionibus naturæ vel Dæmonis, si illa contingat cum iusta necessitate & causa: Atqui ad statuendas res nouas in Ecclesia Dei antea insolitas, imò ignotas, prout statuta sunt à S. Ignatio, & tradita, eius humana prudentia non ausa fuisset se extendere, eo præsertim tempore, quâdo ob nouitates Lutheri & Illuminatorum, omnia noua erant suspecta, credibile ergo est, S. Ignatium vti valde circumpectum altiori lumine quàm humano edoctum esse, ut nonnullas res nouas in Societate institueret.

Secundò. Maior erat necessitas vt Deus S. Ignatio reuelaret tales res nouas, ab eius Religione seruandas, etsi non substantiales, quàm vt eisdem reuelaret antiqua fidei dogmata, quæ alio modo discere poterat, & modum quo Deus creauit mundum, & multa ad scientias humanas spectantia, & futuros rerum successus.

Si queras, quænam sint illa Societatis propria cum aliis Ordinibus non communia? *157.*

Resp: primò. Biennium Nouitatus.

Secundò. Vota simplicia Nouitatus, etiam ante finem biennij cum facultate Superiorum ex deuotione emitti solita.

Tertid. Ne possint tria vota Religiosa, verum religio-

religiosum facientia, omitti ante completum biennium.

Quartid. Vota simplicia exacto primo biennio Nouiciatus fieri solita, sine professione solemnii.

Quintid. Peracto biennio & tribus solitis votis simplicibus emissis, addendum quartum de acceptando eo gradu in Societate, siue Professorum siue Coadiutorum formatorum, prout Praepositus Generalis statuerit.

Sextid. Quod haec vota simplicia, faciant verum Religiosum non minus quam professio.

Septimid. Distinctio Personarum in Societate, in qua sunt alij scholastici alij coadiutores spirituales, & temporales formati, alij professi 3. votorum, alij professi 4. votorum, alij, vti olim admittebantur indifferentes adhuc.

Octauid. Experimenta quae biennio Nouiciatus fieri solent.

Nonid. Tertius annus probationis post absoluta studia.

Decimid. Votum quartum obedientiae specialis a professis fieri solitum.

Vndecimid. Quinque alia vota simplicia ab iisdem post professionem emitti solita.

Duodecid. Triplicium votorum diuersitas in Societate. Nam scholastici vota simplicia priuatum emittunt, professi vero publicè 3. & 4. solemnii, Coadiutores formati 3. simplicia sed publicè.

Decimotertid. Effectus diuersi votorum. Nam vota professorum solemnii, & Coadiutorum publica ac non solemnii, reddunt eos incapaces hereditatum & dominij bonorum, vota verò simplicia scholasticorum, non reddunt incapaces successionis in hereditatibus, nec priuant eos dominio bonorum, si aliqua possideant.

Decimoquartid. Vota simplicia scholasticorum, eos ita reddunt Matrimonij incapaces, vt si iis non dispensatis aliquis eorum contraheret matrimonium, non tantum illicitum esset, sed & inualidum & irritum.

Decimoquintid. Vt fiat confessio generalis his in anno a Nouitiis & scholasticis, semel a Professoribus & Coadiutoribus formatis. Idque non coram quouis, sed assignando a superiore, idque certo & non ad libitum vniuscuiusque.

Decimosexid. Ad Nouiciatum admissi, non necessariò habent vestitum Religiosum, sed seculari vt possunt, vt olim utebantur nostri, viuentis S. Ignatio, vt P. Ludouicus Consaluus in Diario scribit: Cuius tempore erat quaedam opinio, de vita prae ceteris religiosius instituenda, quorum vestes seculares in Nouiciatu portatae tardius atterebantur. Idque euentus rerum demonstrant, tum in aliis, tum in P. Consaluo Syluaria mortuo Martyre.

Decimoseptimid. Ligati votis simplicibus & scholastici & Coadiutores formati, possunt iu-

stis de causis dimitti, & dimissi liberi manent a votis in Societate factis, non sic Professii.

Decimooctauid. Etiam non professi si discedant post vota simplicia contra voluntatem Superiorum, sunt Apostatae, aequè ac professi, eodem modo fugientes.

Decimononid. Potestas liberandi a votis est penes solum Generalem.

Vigesimid. Admittendi ad Professionem potestas, penes solum Generalem est, vt & ad alia vota Coadiutorum formatorum.

Vigesimoprimid. Vota solemnii & simplicia Coadiutorum sunt in manibus alienis ea admittendis ex parte Societatis, vel ab eius locum tenente, idque in formula horum votorum exprimentum, non ita vota simplicia scholasticorum, quae soli Deo sunt, nullo ea ex parte Societatis admittente.

Vigesimosecundid. Vota Professorum & Coadiutorum formatorum, scripta Romam mittenda ad Generalem, non verò Scholasticorum.

Vigesimotertid. Vota simplicia Scholasticorum bis in anno renouanda, non sic alia.

Vigesimoquartid. Votis simplicibus emissis, si possideat aliqua bona antea, vel postea adeat aliquam hereditatem, nec vti potest illis nec se iis abdicare pro libitu, sed cum certa dependentia & licentia Superiorum.

Vigesimoquintid. Societas non habet ius aequandi hereditatem suorum qui eam ingrediuntur, nec tempore Nouiciatus, nec post vota vlla in ea emissa, vti adeunt alij Ordines post professionem suorum religiosorum, exceptis religiosis S. Francisci quia renunciarunt huic iuri.

Vigesimosexid. Coadiutores formati ad Professionem non admittuntur post sua vota simplicia, sicut Scholastici admittuntur post sua vota simplicia.

Vigesimoseptimid. Professii 3. votorum etsi solemnii, non sunt in Societate praecipui, sicut Professii quatuor votorum: idè illi non possunt esse Prouinciales, nec Assistentes, nec Monitores Generalis, nec Vicarij Generalis vti hi: nec ratione professionis habent ius ad Congregationes, Prouinciales nec ad Generales: ideo non possunt esse Electores Generalis, nec mitti ad Congregationes Procuratorum tanquam Procuratores.

Vigesimoctauid. Nemo debet nec potest è Societate quemquam inuitare ad eleemosynas perpetuas. Domibus vel Ecclesiis Professorum relinquendas. Si aliqui sponte perpetuas eleemosynas Domibus vel Ecclesiis Professorum relinquere nent, nullum ius ciuile ad eas petendas in Iudicio acquiritur.

Vigesimononid. Promissis, Praedicationibus, Confessionibus, lectionibus, vel quouis alio officio, ex iis quae Societas iuxta suum Institutum exercere potest, stipendia vel eleemosynae non possunt postulari nec admitti.

Trigesimò. Nulla sit in Ecclesia arca, in qua eleëmofynæ conici solent ab iis qui ad Concionas, Missas, vel Confessiones & reliqua spiritalia conueniunt.

Trigesimoprímò. In Collegiis sufficienter Fundatis, eleëmofynæ peti non possunt nec admitti.

Trigesimosecundò. Ut tum Generalis tum Superiores, habeant suum Monitorem à quo moneantur de iis, quæ ad illorum Personam & officium spectant.

Trigesimotertio. Generalis suos habeat Assistentes, pro diuersis nationibus, & adiutores certos, certo modo eligendos à Societate tota, sine obligatione illorum consilium sequendi.

Trigesimoquarto. Superiores locales non solent habere tempus determinatum sui officij.

Trigesimoquinto. Bis quotidie conscientia examinanda.

Trigesimosexto. Exercitiorum spiritualium vsus & traditio aliis.

Trigesimoséptimò. Puerorù ac rudium institutio in doctrina Christiana, in Regulis Societatis præscripta, & in Formula Professionis, ac votorum formarum Coadiutorum commemorata.

Trigesimooctauò. Literarum humaniorum Philosophicarum, ac Theologicarum traditio, in beneficium aliorum.

Trigesimonò. Contractus celebrandi potestas ad Collegia vel domos Societatis spectantes, est penes Præpositum Generalem: & ab eo ad inferiores emanare debet, sine Capitulari conuentu localium.

Quadragesimò. Procurator Generalis non debet esse Professus.

Quadragesimoprímò. Congregationi Generali nullum certum hæcenus tempus statutum.

Quadragesimosecundò. Congregationes Provinciales tertio quoque anno habendæ, pro eligendo Procuratore Romam mittendo.

Quadragesimotertio. Post eas, Romæ Congregatio Procuratorum, instituendæ, iuxta Formulam à Societate approbatam.

Quadragesimoquarto. Ad Congregationem Generalem, tres è singulis Provinciis mittendi, electi à Provincialibus Congregationibus.

Quadragesimoquinto. Domus probationis distinctæ sint ab aliis Domiciliis.

Quadragesimosexto. Domus & Ecclesiæ Professorum certos redditus habere non possunt, uti possunt reliqua Domicilia, nec redditibus Collegiorum sustentari.

Quadragesimoséptimò. Monialium curam nostri habere non possunt nec similibus mulierum.

Quadragesimooctauò. In ratione Conscientiæ, præter alia, etiam peccata aperienda sunt, quæuis ea reddatur, extra Confessionem Sacramentalem.

Quadragesimonò. Posse alienos defectus extra Confessionem & petitionem necessarij consilij manifestari Superiori, non prænulla priuata correctione.

Quinquagesimò. Nullus Ordo certus in concessu ad mensam, vel alio tempore, sine respectu ad gradus & antiquitatem, præterquam in Congregationibus.

Quinquagesimoprímò. Hora recreationis certa, post cænam & prandium, statuta pro omnibus.

Quinquagesimosecundò. Instrumenta Musica in Domiciliis nostris non seruanda.

Quinquagesimotertio. Regulæ omnium officiorum ex præscripto Constitutionum datæ, certis temporibus legendæ & audiendæ.

Quinquagesimoquarto. Certa sacra & aliæ preces pro variis rebus præscriptæ, certis temporibus Domino offerendæ.

Quinquagesimoquinto. Certum meditationis tempus quotidie præscriptum omnibus.

Quinquagesimosexto. Superiores Societatis, auditis suis Consultoribus, non tenentur sequi eorum consilia.

Quinquagesimoséptimò. Tempus pro emittenda professione nullum determinatum, sed illud, quod Præpositus Generalis fore censuerit.

Quinquagesimooctauò. Non profecti possunt esse & solent Collegiorum Rectores.

Quæ omnia cum à S. P. N. Ignatio instituta sint, & fuerint eius tempore, & antea in Religiosis Ordinibus inusitata, non potuit ea ab iis discere, & quasi mutuare. Ex altera parte cū in se & suis sociis expertus sit perpetuas contradictiones & persecutiones, omnis generis & conditionis hominum, ac difficultates à quibusdam nouarum Religionum Foundationem improbantibus, quas humanâ solâ prudentiâ nixus, magis timere poterat, si multas nouitates in Societate induceret, cū ergo eas induxerit, & quidem cum spe obtinendæ à Sede Apostolica Confirmationis, non potuit solis humanæ prudentiæ viribus eas inuenire, sed debuit altiore lumine, & quidem supremi gradus Prophetici illustratione, ad tam multas nouas res instituendas, doceri & moueri, præsertim ad quasdam directè contrarias præxi aliorum nobilissimorum Ordinum, magna autoritate in Curia Romana & Apostolico palatio, imò in tota Ecclesia florentium, quorù oppositionem merito metuere poterat, expertus in rebus piis & vitaris, eam antea se non semel passum. Cum autem Deus non soleat adhibere Angelorum ministerium nisi ad obiecta sensibus representanda, & ad motionem variam phantasmatum in nostra imaginatione, per obiecta sensuum causatorum (vt supra ostensum est) ided Deus non est vsus ministerio Angelorum, dum S. Ignatio res Instituti nostri reuelaret, quia non erat in imaginatione S. Ignatij Phantasmata rerum

158.

ab

ab eo instituendarum, antequam eas instituisset: siquidem nec auditu nec lectione ea se oculis perceperat, quippe non visitata, imò multa iis contraria videbat in aliis Ordinibus, & audiebat. Ideo æquum fuit & necessarium, vt à Deo immediatè sine Angelorum ministerio, ista que instituit, cognosceret.

159. *Dices primò.* Esto res nouæ fuerint institutæ à S. Ignatio, poterant tamen eæ per Angelos, illi indicari mouentes eius phantasmata, siquidem experimur nos, imaginari nobis species Verbiu, quas nullo sensu percepimus.

Resp. primò, potuisset quidem si Deus voluisset vt Angelorum ministerio, sed voluisse, id nobis non constat, sicuti constat de aliis reuelationibus per Angelos inchoatis vel adiutis, quia id de S. Ignatio nemo asserit, sicuti historici & Patres asserunt de quibusdam aliis.

Resp. secundò, posse nos quidem imaginari vrbes à nobis non visas, sed tales imaginationes sunt chymicæ, discrepantes à veritate, Angeli autem dum aliquid repræsentant; verè repræsentant: non possunt autem per motum phantasmatum repræsentare res, quarum phantasmata non sunt in imaginatione, ex sensuum obiectis deriuata, vel illis similia: rerum autem S. Ignatio reuelatarum non præcesserunt phantasmata, sed iis profus contraria, nam contraria S. Ignatius, & legit, & vidit, & audiuit esse in aliis Ordinibus. Et quamuis possent Angeli per antiqua phantasmata repræsentare nobis res similes, antea sensibus non perceptas, & ita S. Ignatio illa repræsentare potuissent, quæ antea sensibus non perceptas, res tamen iis contrarias, non poterant repræsentare, & quamuis potuissent, tamen repræsentasse eas nescimus, quia nullum huius rei indicium habemus: habemus autem indicia contraria, supra explicata num. 124. & seq. præsertim c. 6. §. Quoad 3. & c. 4. ac 5.

160. *Dices secundò,* supra dictum est, Beatam Virginem apparuisse sæpè S. Ignatio dum scriberet Constitutiones, eas confirmantem. Atqui Angeli plus possunt agere in nostram imaginationem quam potuerit B. Virgo, quæ in cælo existens, & huc in corpore nunquam descendens, nil per se mouere potest in imaginatione vel nostrum intellectum illuminare, vt possunt Angeli nobis intimè sua substantia præsentem, dum nos illuminant, ergo per illos Deus potius potuit S. Ignatium illuminare circa res nostri Instituti.

Resp. primò, si ex historia aliqua fide digna haberemus ita ab Angelo edoctum fuisse S. Ignatium de Instituto, sicut edoctum esse à B. Virgine scimus, ex ipsius S. Ignatij testimonio, id quoque de Angelis crederemus, sed cum id nullus asseruerit, & contrarium ex dictis pateat, non possumus aliud credere.

Resp. secundò, Beatam Virginem Constitutiones S. Ignatio non reuelasse, sed scriptas & scri-

bendas confirmasse, ab eo prius ex Diuino lumine conceptas.

Porro hanc confirmationem, si fuit facta per imaginariam visionem B. Virginis, potuisse adiuuari ministerio Angelorum credimus, habent enim vim in humanam imaginationem, mouendo eius phantasmata: sed si illa confirmatio fuit merè intellectualis, à Deo ipso immediatè ob Beatissimæ Virginis intercessionem causata, Angeli non potuerunt cooperari, ob causas toties supra dictas, & tunc illorum cooperatio non fuit necessaria.

Confirmantur dicta primò, legimus in Processu Compulsorij Toletano, autoritate sedis Apostolicæ pro S. Ignatij Canonizatione factò, in quo referuntur multæ visiones ac lumina S. Ignatij quæ ei sæpè contingebant scribenti nostras Constitutiones, commemoratas esse ab eo frequentes Dei reuelationes & lumina de SS. Trin. Personis & de ipsa Diuina essentia vt distinctà à Personis, & de rebus nostri Instituti, de quibus deliberabat. Cui autè magis fuerint necessariæ Ignatio reuelationes de rebus Instituti, quod condebat & scribebat, quàm de SS. Trinitatis mysteriis, de qua plenam & fidei notitiam habebat, & celebrem illam illustrationem, primo anno à sua conuersione relata, ab eius vitæ scriptoribus. (Rib. l. 1. c. 7. Mass. l. 1. c. 7. Ord. l. 1. n. 22. 27.) Si illæ fuerint ab ipso Deo immediatè ei factæ, nec poterat proficisci ab Angelis, multò magis id possumus asserere de rebus nostri Instituti præcipuis, esse eas eodè gradu Prophetici luminis merè intellectualis, ei reuelatas.

162. *Confirmantur secundò,* dicta à simili: extat reuelatio facta S. Brigittæ l. 7. Reu. cap. 20. à Christo Domino, in qua in primis de Regula S. Francisci à se inspirata, deinde de omnibus aliis Ordinibus sic ait: *Ita etiam omnes alie Regule, quas amici mei inceperunt, & ipsi personaliter tenuerunt & seruauerunt, alioque eas efficaciter docuerunt, & porrexerunt, non fuerunt dictata & composita ab ipsorum intellectu, & humana sapientia, sed aspiratione Spiritus S.* Quæ etiam de Regulis quæ fuerunt ante tempus S. Ignatij dicta sint, tamen cum Societatis Institutum, non minus quam alij Ordines fuerit S. Ecclesiæ utile, & in perfectione essentiali, nullo sit inferius, spectabat ad suam & beneficam Dei prouidentiam, vt nostrum Institutum, quoad eius propria, non ab humana sapientia, sed à Spiritu S. doctrina, & immediatà reuelatione proficisceretur.

164. Ex dictis sequitur, monitum nobis qui è Societate Iesu sumus necessarium, cum enim res nostri Instituti propriæ vt probatum est, à Deo sint reuelatæ magni faciendæ & seruandæ sunt. Nam vt ait S. Basilus, *etsi præclara sint illæ leges, quas Reges moderandæ suæ Resp. nimirum subiecti sibi populi præscribunt euulgantque, præ his tamen nescio quid augustius & Regia Maestitate dignius obinent ea, quæ illi ipsi edicta suis obseruanda misitibus deman-*

ciant. Societas autem nostra Iesu Christi militia est appellata ab Apostolica Sede, ideo sub Duce Iesu, capite huius militiae, obseruanda & magis facienda sunt à nobis ea omnia, quæ per Capitaneum vel Colonellum suum Ignatium, ab ipso reuelata nobis tradidit. Quamobrem etiam grato animo colere debemus hunc Dei fauorem. Nam vt ait S. Chrysostomus l. 8. in Gé. Magnus honor est, dum Deus legem dat non per aliquem famulum, non per Angelum & Archangelum, sed per se ipsum, duplici honore hominem afficiens, & quia legem dederit, & quia dederit per seipsum.

CAPVT OCTAVVM.

Qua ratione S. P. N. Ignatius cum primis Patribus deliberauerit Rome de Societate instituenda.

164. **Q**uamuis huius rei descriptam legamus historiam apud Ribadeneyram, libr. 2. c. 13. Matheum l. 2. c. 4. & Orlandinum lib. 2. n. 58. & seqq. non abs re erit simpliciore stylo & clariore eandem hinc referre, descriptam ab vno ex illis primis Patribus, qui huic deliberationi interfuit, & suis ipsis verbis hanc rem totam latine scriptam reliquit. Anno 1538. proximè elapsa quadragesima, cum instaret tempus in quo oporteret nos ab inuicem diuidi ac separari, quod etiam summus desideris expectabamus, vt citius ad presicium & precogitatum à nobis finem, vehementerq; desideratum perueniremus: decreuimus per multos ante separationem dies inter nos conuenire, & tractare inuicem de hac nostra vocatione, ac viuendi formula, quod cum pluries fecissemus, atque ex nobis essent Galli, alij Hispani, alij Sabaudi, alij Cantabri, in varias sententias ac opiniones circa hunc nostrum statum scindebatur, eratq; vna omnium nostrum & communis mens & voluntas, querere semper Dei beneplacitum, ac perfectam voluntatem, iuxta scopum vocationis nostra: verum in medijs expeditionibus & fructuosioribus tam nobis quam ceteris proximis nostris, erat aliqualis pluralitas sententiarum. Nec mirum cuiquam videri debet, quod inter nos infirmos ac fragiles hac pluralitas sentiendi interueniret, cum etiam ipsi per sanctæ Ecclesie Principes ac columnæ Apostoli, alique plurimi quam perfectissimi viri, quibus nos indigni sumus, vt cum illis, vel ex longinquo conferamur, diuerso, interdum etiam aduerso modo, inter sese senserint, & sententias suas contrarias scripto tradiderint. Cum ergo etiam nos variè quoque iudicarem, sollicitiq; essemus ac vigilantes, vt aliquam viam plene apertam inueniremus, per quam incedentes nos ipsos omnes in holocaustum offerremus Deo nostro, in cuius laudem, honorem ac gloriam cedet omnia nostra, tandem decreuimus, & concordè sententiâ statumus, orationibus & sacrificijs & meditationibus seruentius solito instare, & post adhibitam à nobis qualemcumq; diligentiam, de reliquo iactare omnes cogitatus nostros, sperantes in eum adeo bonum & liberalem, quod sicut nulli petenti se in humilitate & simplicitate cordis denegat Spiritum bonum, imo dat om-

Lancij Opusc. Tom. 2.

nibus affluenter, nulli improperans, nullo modo etiam defuturum nobis, imo affuturum, quæ sua est benignitas, superabundantius quam petimus aut intelligimus.

Cœpimus igitur humanos nostros conatus impendere, & proponere inter nos aliquot dubia diligēt ac mature consideratione & providentia digna de quibus per diem cogitare ac meditari, ac per orationem etiam investigare solebamus, & nocte quisque hoc quod rectius & expedientius indicauerat, in medium proponebat, vt sententiam magis veram & plurium calculis & efficacioribus rationibus examinata amplecteremur. Prima nocte qua conuenimus, propositum fuit hoc dubium: An expediret magis, quod postquam nos vitamq; nostram Christo Domino nostro & eius vero ac legitimo Vicario in terris obtuleramus & dedicaueramus, vt ille de nobis disponat, mittatq; eo, vbi plus indicauerit nos posse fructificare, siue sint Indi siue heretici siue alij, quicumq; infideles, siue fideles. An inquam magis expediret, nos ita esse inter nos deuinctos & colligatos in vno corpore, vt nulla quantumq; magna corporum diuisio nos separaret. An forte non ita expediret! Quod vt exemplo fiat manifestum: Ecce modo summus Pontifex mittit ex nobis duos in Ciuitatem Senarum debemus ne illorum qui illuc pergunt curam gerere, vt illi de nobis, & mutud nos intelligere, an forte non magis illos curare, quam illos, qui sunt extra Societatem? Tandem desinimus partem affirmatiuam scilicet, quod postquam Clementissimus ac pietissimus Dominus dignatus fuerit nos ita infirmos, & tam ex diuersis Regionibus & moribus natos, inuicem vnire & cōgregare, quod non deberemus Dei vniōem & congregationem scindere, sed potius in dies confirmare & stabilire, reducendo nos ad vnum corpus, & alij aliorum curam habentes, & intelligentiam, ad maiorem fructum animarum, cum etiam virtus ipsa vnita plus roboris & fortitudinis habeat ad quacumq; bona ardua persequenda, quam si esset in plures partes dispersa. In his tamen omnibus quæ dicta sunt, quasie dicuntur, ita intelligi volumus, vt nihil penitus ex proprio nostro spiritu & capite asseramus, sed solum quidquid id sit, quod Dominus inspirauerit, & Sedes Apostolica confirmauerit ac approbauerit.

Deciso & resolutio primo hoc dubio, peruentum est ad aliud difficilius, non minori consideratione ac providentia dignum. An scilicet postquam nos omnes emisseramus votum castitatis perpetuæ, & votum paupertatis, in manibus Reuerendissimi legati sue sanctitatis, cum ageremus venetis. An inquam expediret emitte retertium, scilicet obediendi alicui ex nobis, vt sincerius & maiorè cum laude & merito possemus per omnia implere voluntatem Domini Dei nostri, simul etiam liberam voluntatem ac præceptum sue sanctitatis, cui nos libentissimè nostra omnia, voluntatem, prudentiam, intellectum, &c. obtuleramus. Ad huius dubij solutionem, cum multis diebus orationi instarem, & cogitarem, nihilq; occurreret, quod impleret animos nostros in Domino sperantes, cœpimus inter nos agitare aliqua media, ad melius soluendum dubium, & primò Anne expediret omnes nos ad eremum aliquam secedere, ibique manere per 30. vel 40. dies, meditationibus, ieiunijs, & penitentijs vacantes, ad hoc, quod Dominus exaudiret desideria

Z z

nostra,